

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu Mgr. Jitky Zavřelové a soudců Olgy Stránské a Mgr. Ing. Petra Šuránka ve věci žalobkyně **M. G. P. s.r.o.**, se sídlem x, zastoupené Mgr. Ivem Kroužkem, advokátem ve společnosti Advokátní kancelář KROUŽEK LEGAL s.r.o., se sídlem Washingtonova 1599/17, 110 00 Praha 1, proti žalovanému **Odvolacímu finančnímu ředitelství**, se sídlem Masarykova 427/31, 602 00 Brno, o žalobách proti rozhodnutím žalovaného ze dne 10. 6. 2015, č. j. 18653/15/5200-11433-702459, ze dne 6. 8. 2015, č. j. 25586/15/5200-11433-706599, ze dne 30. 10. 2015, č. j. 36767/15/5200-11433-702459, ze dne 30. 10. 2015, č. j. 36700/15/5200-11433-702459, a ze dne 14. 4. 2016, č. j. 16079/16/5200-11433-702459, o stížnostech na postup plátce daně ve věci srážky odvodu z elektřiny ze slunečního záření,

t a k t o :

- I. **Řízení ve věcech vedených u Krajského soudu v Praze pod sp. zn. 45 Af 7/2015, 45 Af 11/2015, 46 Af 39/2015 a 46 Af 17/2016 se spojují ke společnému řízení. Věci budou nadále vedeny pod sp. zn. 45 Af 7/2015.**
- II. **Žaloby se zamítají.**
- III. **Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobkyně napadla žalobami několik shora označených rozhodnutí žalovaného (dále jen „napadená rozhodnutí“), kterými byla zamítnuta její odvolání a potvrzena rozhodnutí Specializovaného finančního úřadu (dále jen „SFÚ“), jimiž byly zamítnuty její stížnosti (popř. stížnosti společnosti x s.r.o., která zanikla v rámci fúze sloučením se žalobkyní ke dni

7. 7. 2015), podané podle ustanovení § 237 odst. 3 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu, ve znění pozdějších předpisů na postup plátce daně, společnosti x, a. s. (dále jen „plátce daně“), který jí (popř. společnosti x s.r.o.) srazil z fakturovaných částek za elektřinu vyrobenou ve fotovoltaických elektrárnách x (x s.r.o.) odvod z elektřiny ze slunečního záření (dále jen „solární odvod“) dle ustanovení § 14 a následujících zákona č. 165/2012 Sb., o podporovaných zdrojích energie a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů („dále jen zákon o podporovaných zdrojích energie“).

Projednávaná věc sestává z 5 původně samostatných žalob, které byly nejprve spojeny ke společnému řízení vedenému pod sp. zn. 46 Af 39/2015 usnesením ze dne 11. 3. 2016, č. j. 46 Af 39/2015-26, a nyní je soud dále výrokem pod bodem I. spojuje ke společnému řízení vedenému pod nynější sp. zn. 45 Af 7/2015, a to ze shodných důvodů, pro něž již byla původně věc 46 Af 40/2015 připojena k věci 46 Af 39/2015, tj. z důvodu, že jde argumentačně o shodný spor mezi totožnými účastníky, přičemž napadená rozhodnutí mají v podstatné části totožný skutkový a právní základ, liší se jen obdobími, za něž byl solární odvod sražen, popř. osobou stěžovatele, který však v mezidobí zanikl sloučením se žalobkyní. Pro přehlednost řízení podává soud níže přehled jednotlivých žalob.

Žalobkyně podala žaloby původně vedené pod následujícími spisovými značkami:

- a. **45 Af 7/2015** – žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 6. 2015, č. j. 18653/15/5200-11433-702459, kterým byla zamítnuta odvolání proti rozhodnutím SFÚ týkajícím se období září až prosince 2014 (žalobkyně):
 - i. ze dne 25. 11. 2014, č. j. 246604/14/4222-21791-303318,
 - ii. ze dne 9. 1. 2015, č. j. 3583/15/4222-21791-303318,
 - iii. ze dne 19. 1. 2015, č. j. 12865/15/4222-21791-303318, a
 - iv. ze dne 4. 2. 2015, č. j. 29196/15/4222-21791-303318,
- b. **45 Af 11/2013** – žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 8. 2015, č. j. 25586/15/5200-11433-706599, kterým byla zamítnuta odvolání proti rozhodnutím SFÚ týkajícím se období září 2014 až února 2015 (x s.r.o.):
 - i. ze dne 25. 11. 2014, č. j. 246605/14/4222-21791-303318,
 - ii. ze dne 9. 1. 2015, č. j. 3578/15/4222-21791-303318,
 - iii. ze dne 19. 1. 2015, č. j. 12863/15/4222-21791-303318,
 - iv. ze dne 4. 2. 2015, č. j. 29197/15/4222-21791-303318,
 - v. ze dne 23. 3. 2015, č. j. 63985/15/4222-21791-303318, a
 - vi. ze dne 22. 4. 2015, č. j. 88661/15/4222-21791-303318,
- c. **46 Af 39/2015** – žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 10. 2015, č. j. 36767/15/5200-11433-702459, kterým byla zamítnuta odvolání proti rozhodnutím SFÚ týkajícím se období ledna až května 2015 (žalobkyně):
 - i. ze dne 23. 3. 2015, č. j. 63984/15/4222-21791-303318,
 - ii. ze dne 22. 4. 2015, č. j. 88657/15/4222-21791-303318,
 - iii. ze dne 18. 6. 2015, č. j. 137537/15/4222-21791-303318,
 - iv. ze dne 7. 7. 2015, č. j. 151291/15/4222-21791-303318, a
 - v. ze dne 20. 7. 2015, č. j. 164686/15/4222-21791-303318,
- d. **46 Af 40/2015** – žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 10. 2015, č. j. 36700/15/5200-11433-702459, kterým byla zamítnuta odvolání proti rozhodnutím SFÚ týkajícím se období března až května 2015 (x s.r.o.):
 - i. ze dne 18. 6. 2015, č. j. 137540/15/4222-21791-303318,

- ii. ze dne 7. 7. 2015, č. j. 151288/15/4222-21791-303318, a
- iii. ze dne 20. 7. 2015, č. j. 164691/15/4222-21791-303318,
- e. **46 Af 17/2016** – žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 4. 2016, č. j. 16079/16/5200-11433-702459, kterým byla zamítnuta odvolání proti rozhodnutím SFÚ týkajícím se období června až listopadu 2015 (žalobkyně):
 - i. ze dne 11. 9. 2015, č. j. 200625/15/4222-21791-303318,
 - ii. ze dne 7. 10. 2015, č. j. 210632/15/4222-21791-303318,
 - iii. ze dne 20. 10. 2015, č. j. 224090/15/4222-21791-303318,
 - iv. ze dne 20. 11. 2015, č. j. 243460/15/4222-21791-303318,
 - v. ze dne 8. 12. 2015, č. j. 259805/15/4222-21791-303318, a
 - vi. ze dne 8. 1. 2016, č. j. 1889/16/4222-21791-303318.

Žalobkyně ve všech uvedených žalobách v podstatě shodně uvedla, že solární odvod má likvidační dopad na její majetkovou podstatu (včetně majetkové podstaty společnosti x s.r.o.) a domáhala se zohlednění této skutečnosti ve smyslu nálezu Ústavního soudu (dále jen „ÚS“) sp. zn. Pl. ÚS 17/11, což žalovaný odmítl učinit. Na podporu svých tvrzení předložila žalobkyně údaje z účetních závěrek svých a z účetních závěrek x s.r.o. a rozsáhle argumentovala o negativním a likvidačním vlivu solárního odvodu na její podnikání. Namítla, že ani institut paušálního prominutí daně, který pokládal Nejvyšší správní soud (dále jen „NSS“) v usnesení rozšířeného senátu ze dne 17. 12. 2013, č. j. 1 Afs 76/2013-57, publikovaném pod č. 3000/2014 Sb. NSS, za vhodný prostředek k zohlednění likvidačního dopadu, není ministerstvem financí aplikován, a není tak s to poskytnout ochranu jejích práv. Žalobkyně vyšla z toho, že v průběhu řízení likvidační účinky solárního odvodu na její majetkovou podstatu řádně popsala a prokázala a že žalovaný měl v návaznosti na to v souladu s usnesením ÚS ze dne 10. 12. 2013, sp. zn. II. ÚS 4623/12, učinit závěr o případné protiústavnosti podrobení jejích příjmů solárnímu odvodu, na což však žalovaný zcela rezignoval. Vzhledem k výše uvedenému žalobkyně navrhla, aby soud zrušil napadená rozhodnutí žalovaného.

Žalovaný ve vyjádřeních k žalobám uvedl, že v řízení podle ustanovení § 237 daňového řádu se posuzuje pouze správnost jednání plátce daně, přičemž rozpor postupu plátce daně s hmotným a procesním právem nebyl v řízení před správními orgány shledán. K tomu poukázal na závěry rozšířeného senátu NSS, který vyslovil, že rdousícího efektu solárního odvodu se nelze domáhat v řízení podle ustanovení § 237 daňového řádu, i na usnesení ÚS ze dne 10. 12. 2013, sp. zn. II. ÚS 4623/12, v němž byl shledán takový závěr NSS ústavně akceptovatelným. Žalovaný také poukázal na to, že ani žalobkyní zmiňovaný nález mezinárodního arbitrážního soudu (nález London Court of International Arbitration ze dne 3. 2. 2006, č. UN3481 *EnCana Corporation proti Ekvádoru*) jí nesvědčí, neboť o vyvlastnění v případě přijetí nové daňové povinnosti by mohlo jít jen ve zcela mimořádných případech, které v případě zadržení 10 % veškerých transakcí nebyly shledány. Žalovaný uzavřel, že v řízení bylo postupováno zcela v souladu se zákonem a navrhl zamítnutí žalob.

Krajský soud v Praze zjistil ze správního spisu následující skutečnosti:

Žalobkyně je vlastníkem a provozovatelem fotovoltaických elektráren. Vyrobenou elektrickou energii dodávala do distribuční sítě společnosti x. Předmětem sporu se staly platby za elektřinu dodanou do distribuční sítě v období září 2014 – listopad 2015. Společnost x uhradila žalobkyni jen část z fakturovaných částek za jednotlivá období. K její žádosti o vysvětlení (resp. žádosti x s.r.o.) podle ustanovení § 237 odst. 1 daňového řádu svůj postup odůvodnila tím, že jako plátce daně byla povinna z platby srazit a odvést správci solární odvod dle ustanovení § 14 zákona o podporovaných zdrojích energie.

Žalobkyně (resp. x s.r.o.) následně podala proti postupu plátce daně stížnosti dle ustanovení § 237 odst. 3 daňového řádu. SFÚ však stížnosti zamítl. Poukázal na text ustanovení § 14 a následujících zákona o podporovaných zdrojích energie, z nějž plyne, že provozovatel přenosové soustavy je povinen z platby za výkup elektřiny vyrobené ze slunečního záření srazit, vybrat a odvést solární odvod, neboť byly splněny všechny zákonné podmínky. Ve svých rozhodnutích poukázal rovněž na nález Ústavního soudu ze dne 15. 5. 2012, sp. zn. Pl. ÚS 17/11 (publikovaný pod č. 220/2012 Sb.). Žalobkyní (popř. x s.r.o.) podaná odvolání byla žalovaným zamítnuta a všechna rozhodnutí SFÚ potvrzena. V odůvodněních žalovaný uvedl, že správní orgán není oprávněn posuzovat ústavnost konkrétního zákona a navíc ústavnost předmětné právní úpravy již potvrdil ÚS v nálezu ze dne 15. 5. 2012, sp. zn. Pl. ÚS 17/11, na nějž v podrobnostech odkázal. Pokud by měl solární odvod na žalobkyni likvidační dopad, žalobkyně mohla požádat o posečkání úhrady jiné daně nebo jejího příslušenství. Do úvahy je však třeba vzít i určitou míru podnikatelského a ekonomického rizika podnikání a fakt, že žalobkyně, resp. x s.r.o. měly coby řádní hospodáři přizpůsobit své cash flow případným změnám podmínek na trhu, jelikož, jak uvedl i ÚS, nemohly spoléhat na to, že zákonodárce výši poskytované podpory v průběhu času nepřehodnotí. Dále žalovaný uvedl, že i kdyby solární odvod na majetkovou podstatu žalobkyně likvidační dopad měl, nebylo by možné tuto skutečnost řešit v řízení podle ustanovení § 237 daňového řádu, jak vyplývá z judikatury NSS a ÚS.

Krajský soud v Praze vyzval účastníky řízení, aby se vyjádřili, zda ve věci požadují nařídit jednání. Žalovaný s rozhodnutím věci bez nařízení jednání souhlasil, žalobce se v poskytnuté lhůtě nevyjádřil. Soud proto o žalobách rozhodoval podle § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) bez nařízení jednání. Přitom přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu uplatněných žalobních bodů, jimiž je vázán (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.). Vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

Žaloby přes svou rozsáhlost obsahují v zásadě toliko jeden žalobní bod. Je jím tvrzení žalobkyně, že solární odvod má likvidační efekt na její majetkovou podstatu, což nebylo žalovaným zohledněno. Předtím, než se mohl soud zabývat tímto tvrzením, musel zodpovědět otázku, zda je dopad solárního odvodu na ekonomickou situaci žalobkyně podstatný pro řízení podle ustanovení § 237 odst. 3 daňového řádu. Pakliže totiž v tomto řízení není možné dopady solárního odvodu zohlednit, nemůže být ani argumentace žalobkyně (směřující právě k dopadu solárního odvodu na její majetkovou podstatu) relevantní a nemůže vést ke zrušení napadených rozhodnutí.

Podle ustanovení § 237 odst. 1 daňového řádu, má-li poplatník pochyby o správnosti sražené nebo vybrané daně, může nejpozději do 60 dnů ode dne, kdy se o výši sražené nebo vybrané daně dozvěděl, požádat plátce daně o vysvětlení. V žádosti uvede důvody svých pochybností. Podle ustanovení § 237 odst. 3 daňového řádu, nesouhlasí-li poplatník s postupem plátce daně, může podat stížnost na postup plátce daně správci daně, který je tomuto plátcovi daně místně příslušný, a to do 30 dnů ode dne, kdy poplatník obdržel od plátce daně vysvětlení. Nesplní-li plátce daně svoji povinnost podle odstavce 2, je poplatník oprávněn podat takovou stížnost správci daně do 60 dnů ode dne, kdy měl plátce daně podat poplatníkovi vysvětlení.

Problematikou vztahu institutu stížnosti na postup plátce daně se (v řízení iniciovaném žalobou x s.r.o.) zabýval rozšířený senát NSS v usnesení ze dne 17. 12. 2013, č. j. 1 Afs 76/2013-57, publikovaném pod č. 3000/2014 Sb. NSS, v němž uvedl, že „*Stížnost dle § 237 daňového řádu představuje specifický prostředek obrany poplatníka vůči plátcovi*

daně při uplatňování srážkové daní. Jedná se o ochranu před nezákonným postupem plátce, o nástroj určený pro „řešení sporu mezi plátcem a poplatníkem“, který slouží zejména k tomu, aby byl postup plátce podroben kontrole státní moci a poplatník byl před případným nezákonným postupem plátce prostřednictvím konečného rozhodnutí správce daně ochráněn. Bylo by absurdní klást na plátce povinnost, nota bene bez jakékoliv psané právní úpravy, aby sám posuzoval likvidační účinky solárního odvodu na poplatníka.

I kdyby se tento institut aplikoval na solární odvod pouze přiměřeně a žádost o vysvětlení adresovaná plátcem byla jen jakýmsi formálním krokem pro následné uplatnění stížnosti u správce daně, umožňuje § 237 odst. 3 daňového řádu správci daně přezkoumat pouze postup plátce, tj. zda plátce při srážce solárního odvodu postupoval v souladu se zákonem o podpoře. Ten kromě osvobození malých výrobců nepřipouští žádné výjimky, na základě kterých by byl plátce odvodu své zákonné povinnosti zproštěn, jinými slovy neobsahuje žádný zvláštní mechanismus, jenž umožní individuální přístup k výrobcům, což ostatně konstatoval v bodu 89 nálezu sp. zn. Pl. ÚS 17/11 sám Ústavní soud. Bylo by z ústavního hlediska a s ohledem na požadavky dělby moci přinejmenším problematické, aby neexistenci psané právní úpravy nahradila bez dalšího moc soudní.“ Na základě této argumentace NSS dovodil, že „Konkrétní dopady solárního odvodu na výrobce elektrické energie nelze zohlednit ani v řízení o stížnosti na postup plátce daně, ani v soudním řízení, které na ně navazuje“. Tento závěr NSS napadla x s.r.o. u ÚS, který její stížnost zamítl nálezem ze dne 13. 1. 2015, sp. zn. II. ÚS 2216/14, ve kterém uvedl, že argumentace NSS z ústavněprávního hlediska plně ob stojí.

Soud tedy konstatuje, že v projednávané věci existuje ustálená judikatura správních soudů, včetně rozhodnutí rozšířeného senátu NSS, podle které nelze dopady solárního odvodu v řízení podle ustanovení § 237 daňového řádu zohlednit. Podle rozsudku NSS ze dne 8. 1. 2009, č. j. 1 Afs 140/2008-77, publikovaného pod č. 1792/2009 Sb. NSS: „Skutečnost, že judikatura byla sjednocena rozšířeným senátem, přináší zvlášť významné argumenty ve prospěch setrvání na takto vytvořeném právním názoru“. Soud je toho názoru, že žalobci nepředložili žádné argumenty, jež by zpochybnilly správnost shora uvedeného závěru rozšířeného senátu NSS. Za takový argument nelze považovat ani poukaz na sdělení MF ČR, které doporučuje místo generálního prominutí daně (doporučeného NSS) použít pro zohlednění individuálních dopadů solárního odvodu institut posečkání (§ 156 a § 157 daňového řádu). Uvedený institut je nepochybně schopen překlenout dočasné obtíže způsobené solárním odvodem, tento argument však nemůže zpochybnit shora uvedené závěry judikatury o nevhodnosti a nepoužitelnosti institutu stížnosti na postup plátce daně pro zohlednění dopadů solárního odvodu. Námitky žalobkyně, které směřují proti nezohlednění dopadů solárního odvodu na její majetkovou podstatu, tak nejsou důvodné. Navíc v zásadě totožnými námitkami žalobkyně a x s.r.o. se již ve vztahu k dřívějším obdobím zabýval NSS v rozsudku ze dne 18. 11. 2015, č. j. 8 Afs 119/2015-38, jímž shodný závěr zdejšího soudu potvrdil.

Vzhledem k výše uvedenému závěru se soud již nezabýval tím, zda v projednávaných případech měl solární odvod likvidační dopad na majetek žalobkyně, jelikož i kdyby jí v tomto bodě přisvědčil, na výsledku daňového ani soudního řízení by to nemohlo ničeho změnit. Proto ani soud neprováděl ve věci dokazování listinami, jež žalobkyně v žalobách označila, neboť nejsou pro posouzení věci významné.

Ze shora uvedených důvodů, v podrobnosti obsažených v odkazovaných rozhodnutích NSS, dospěl soud k závěru, že žaloby nejsou důvodné, a proto je zamítl podle ustanovení § 78 odst. 7 s. ř. s.

O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměla úspěch. Žalovanému pak žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly. Soud proto rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, její zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 21. prosince 2016

Mgr. Jitka Zavřelová, v. r.
předsedkyně senátu

Za správnost:
Božena Kouřimová